

**“स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक” या
पाठ्यक्रमाशी समकक्ष पाठ्यक्रम
ठरविण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : रोप्रनि-१००७/प्र.क्र.३२/आस्था-२

पत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- ११ मार्च, २००८

वाचा : सार्वजनिक बांधकाम विभाग, आदेश क्र.रोप्रनि-१००७/प्र.क्र.३२/आस्था-२,
दिनांक:- २६ सप्टेंबर, २००७

शासन निर्णय :-

सार्वजनिक बांधकाम विभागातील “स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक” या पदावरील नियुक्तीकरिता शासन अधिसूचना क्रमांक-आरटीआर-१०८९/१२६०/आस्था-२, दिनांक १८ जून, १९९८ अन्वये सेवाप्रवेश विहित करण्यात आले आहेत. सदर सेवाप्रवेश नियमातील नियम ३ (ब) (दोन) अन्वये सदर पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्ती करण्यासाठी शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण व शासनाच्या तंत्रशिक्षण विभागाच्या शासकीय तांत्रिक संस्थेकडून घेण्यात येणारी स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण ही शैक्षणिक अर्हता विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार, “स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक” या पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्ती करण्यासाठी सदरची शैक्षणिक अर्हता अनिवार्य आहे परंतु शासनाच्या तंत्रशिक्षण विभागाच्या तांत्रिक संस्थेकडून सदरचा अभ्यासक्रम बंद करण्यात आल्यामुळे “स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक” या पदाकरिता अर्हताप्राप्त उमेदवार उपलब्ध होत नाहीत, असे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे ही अडचण दूर करण्यासाठी अन्य समकक्ष पाठ्यक्रम अर्हताधारक व्यक्तींना सदर पदावर नियुक्ती देण्यासाठी विचार करण्याच्या दृष्टीने सध्या सुरू असलेले कोणते पाठ्यक्रम “स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक” या पाठ्यक्रमाशी समकक्ष आहेत हे ठरविण्याकरिता उपरोक्त दिनांक २६ सप्टेंबर, २००७ च्या आदेशान्वये एक समिती गठित करण्यात आली होती.

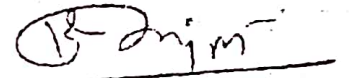
२. सदर समितीने, राध्या सुरू असलेल्या व “स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक” या पाठ्यक्रमाशी सुसंगत असलेल्या पाठ्यक्रमाबाबत व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाकडून माहिती घेऊन त्याचा अभ्यास केला व समकक्ष पाठ्यक्रमाबाबत शासनास शिफारशी सादर केल्या. त्या शिफारशीच्या अनुषंगाने, सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत “स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक” या पदावर नामनिर्देशनाने उमेदवारांची नियुक्ती करण्यासाठी

मुंबईल अभ्याराक्रम "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पाठ्यक्रमाशी समकक्ष समजण्यात यावेत, असा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

- अ) आर्किटेक्चरल ड्रॉफ्टस्मन (वास्तुशास्त्रीय आरेखक)
ब) कन्स्ट्रक्शन सुपरवायझर (बांधकाम पर्यवेक्षक)

हे आदेश तात्काळ लागू होतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,



(भि. य. मंता)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग

मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, मुंबई

सर्व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळे,

किनारी अभियंता, मुंबई

संचालक, लपवने व उद्याने, मुंबई

संचालक, विकास विभाग चाळी, वरळी मुंबई

प्रशासकीय अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, मर्यादीत मुंबई

स्वीय सहाय्यक, सचिव (बांधकामे), सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

स्वीय सहाय्यक, सचिव (रस्ते), सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महालेखापाल-१ महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महालेखापाल-२, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

अभिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.

कार्यासन आस्था-२ (निवडनस्ती) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई

**"स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या
पाठ्यक्रमाशी समकक्ष पाठ्यक्रम
ठरविण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : स्थाअस-३९०८/प्र.क्र. ६८/आस्था.९

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- २७ मे, २००८

वाचा :- १) शासन अधिसूचना, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक-स्थाअनि-२००२/

प्र.क्र.४२५/आस्था.९, दिनांक २ फेब्रुवारी, २००६

२) शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्रमांक-सेप्रनि-१००७/प्र.क्र.३९/

आस्था.२, दिनांक ११ मार्च, २००८

शासन निर्णय :- जिल्हा परिषदामधील "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पदाकरील नियुक्तीकरिता उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ येथील शासन अधिसूचने अन्वये सेवाप्रवेश नियम विहित करण्यात आले आहेत. सदर सेवाप्रवेश नियमातील नियम २ (१) (ब) (दोम) अन्वये सदर पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्ती करण्यासाठी शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण व शासनाच्या तंत्रशिक्षण विभागाच्या शासकीय तांत्रिक संस्थेकडून घेण्यात येणारी स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण ही शैक्षणिक अर्हता विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्ती करण्यासाठी सदरची शैक्षणिक अर्हता अनिवार्य आहे. परंतु शासनाच्या तंत्रशिक्षण विभागाच्या तांत्रिक संस्थेकडून सदरचा अभ्यासक्रम बंद करण्यात आल्यामुळे "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पदाकरिता अर्हताप्राप्त ठमेद्वार उपलब्ध होत नाहीत, असे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे ही अडचण दूर करण्यासाठी अन्य समकक्ष पाठ्यक्रम अर्हताधारक व्यक्तींना पदर पदावर नियुक्ती देण्यासाठी विचार करण्याच्या दृष्टीने सद्या सुरू असलेले कोणते पाठ्यक्रम समकक्ष आहेत हे ठरविण्याकरिता सार्वजनिक बांधकाम विभागाने एक समिती गठीत केली होती.

सदर समितीने, सद्या सुरू असलेल्या व "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पाठ्यक्रमाशी सुसंगत असलेल्या पाठ्यक्रमाबाबत व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंचालानालयाकडून माहिती घेवून त्याचा अभ्यास केला व समकक्ष पाठ्यक्रमाबाबत शासनास शिफारशी मादर केल्या. त्या शिफारशीच्या अनुषंगाने सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्फे "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्ती करण्यासाठी पूर्वील अभ्यासक्रम "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पाठ्यक्रमाशी समकक्ष समजण्यात यावेत, असा सार्वजनिक बांधकाम विभागाने उपरोक्त संदर्भ क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये निर्णय घेतला आहे :-

अ) आर्किटेक्चरल ड्राफ्ट्समन (वास्तुशास्त्रीय आरेखक)

ब) कन्स्ट्रक्शन सुपरवाइझर (बांधकाम पर्यवेक्षक)

1-1212-1-10

पाठ्यक्रम समक्ष सम्पन्नान्त यवित.

५. हा शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाइटवर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक क्रमांक "२००२०५२७११९५४००१" असा आहे.

(प्रि.मां.लेभाने)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति, सर्व विभागीय आयुक्त, सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, निम्नलिखित परिषद, अवर सचिव, सार्वजनिक संबंधिता विभाग, (आस्था २), मंत्रालय, मुंबई-३२, अवर सचिव, जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२, अवर सचिव, वन्य जीव संरक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२, सर्व कार्यकारी अधिकारी, आस्था-१, २०, १२, वित्त, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२, निवड नस्ती, आस्था-१, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

१. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 २. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 ३. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 ४. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 ५. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 ६. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 ७. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 ८. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 ९. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं
 १०. "कर्मण्येवाङ्मयं" - कर्मण्येवाङ्मयं

पुनः प्रविष्टः।

**'स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक' या
पाठ्यक्रमाशी आरेखक (स्थापत्य)
हा दोन वर्षांचा पाठ्यक्रम समकक्ष
ठरवण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

शासन निर्णय क्र.सेप्रनि-१००८/प्र.क्र.५९/आस्थापना-२

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- १३ ऑगस्ट, २००८.

- वाचा:-** १) शासन अधिसूचना, सा.बां.विभाग, क्र.आरटीआर-१०८९/१२६०/आस्था-२,
दि. १८/६/९८.
- २) सा.बां.विभाग आदेश क्र.सेप्रनि-१००७/प्र.क्र.३२/आस्था-२,
दिनांक २६/९/२००७.
- ३) शासन अधिसूचना, सा.बां.विभाग, क्र.सेप्रनि-१००७/२०६/आस्था-२,
दि. ७/३/२००८.
- ४) शासन निर्णय, सा.बां.विभाग, क्र.सेप्रनि/१००७/प्र.क्र.३२/आस्था-२,
दिनांक ११/३/२००८.

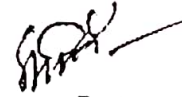
शासन निर्णय:-

२. सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या आस्थापनेवरील 'स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक' या पदाचे सेवाप्रवेश नियम शासनाच्या क्र.आरटीआर/१०८९/१२६०/आस्थापना २, दिनांक १८/६/१९९८ अन्वये अधिसूचित करण्यात आले आहेत. सदर अधिसूचनेच्या नियम ३ (ब) (२) मध्ये या पदासाठी विहित केलेली 'स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक' हा एक वर्षाचा पाठ्यक्रम ही अहंता धारण केलेले उमेदवार सदर पाठ्यक्रम बंद झाल्यामुळे उपलब्ध होत नव्हते. म्हणून सेवा प्रवेश नियमांमध्ये, उपरोक्त क्र (३) येथील दि.७/३/२००८ च्या अधिसूचनेद्वारे सदर पदासाठी किमान स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण ही अहंता किंवा शासनाने वळोवेळी समतुल्य घोषित केलेली अहंता, अशी सुधारणा करण्यात आली. त्यानुसार स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक पदासाठी समकक्ष अहंता ठरविण्याकरिता शासनस्तरावर दि. २६/९/२००७ च्या शासन आदेशान्वये विभागांतर्गत समिती स्थापन करण्यात आली. सदर समितीस व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाने पाठ्यक्रमांची माहिती पुरविली. सदर माहितीची छाननी केल्यानंतर समितीच्या शिफारशीनुसार शासन निर्णय क्र.सेप्रनि/१००७/प्र.क्र.३२/आस्थापना-२, दि.११/३/२००८ अन्वये 'वास्तुशास्त्रीय आरेखक' व 'बांधकाम पर्यवेक्षक' हे दोन पाठ्यक्रम समकक्ष घोषित करण्यात आले आहेत. तदनंतर, 'स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक' या पाठ्यक्रमाशी 'आरेखक (स्थापत्य)' हा पाठ्यक्रम समकक्ष आहे किंवा कसे, याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

३. सदर प्रस्तावाच्या संदर्भात व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे अभिप्राय घेऊन ते विभागांतर्गत समितीसमोर छाननीसाठी ठेवण्यात आले होते. सदर समितीने

- भरण्यासाठी "आरेखक (स्थापत्य)" हा दोन वर्षांचा पाठ्यक्रम स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक या पाठ्यक्रमाशी समतुल्य समजण्यात यावा असा निर्णय घेऊन सार्वजनिक बांधकाम विभागाने वर नमूद संदर्भ क्रमांक ५ येथील शासन आदेश निर्गमित केले आहेत.
३. सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या धर्तीवर जिल्हा परिषदांमधील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक या पदावर सरळ सेवेने नियुक्तीसाठी "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या एक वर्षाच्या पाठ्यक्रमाशी शासनाच्या उपरोक्त संदर्भ क्रमांक ४ येथील शासन निर्णयान्वये समकक्ष घोषित करण्यात आलेल्या १) आर्किटेक्चरल ड्रॉफ्टस्मन (वास्तुशास्त्रीय आरेखक) व २) कन्स्ट्रक्शन सूपरवायझर (बांधकाम पर्यवेक्षक) या पाठ्यक्रमांसोबतच "आरेखक (स्थापत्य)" हा दोन वर्षांचा पाठ्यक्रम "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पाठ्यक्रमाशी समतुल्य समजण्यात यावा असे शासन आदेश देत आहे.
४. वर नमूद केल्यानुसार सेवा प्रवेश नियमात यथावकाश सुधारणा करण्यात येईल.
५. सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या संकेत स्थळावर (www.maharashtra.gov.in) उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००८०९२३१६२५४४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने



(प्रकाश हिलेकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सर्व विभागीय आयुक्त,

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

अवर सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, आस्था-२, मंत्रालय, मुंबई-३२

अवर सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,

अवर सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

सर्व कार्यासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

निवड नस्ती (आस्था-९), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

‘स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक’ या
पाठ्यक्रमाशी आरेखक (स्थापत्य)
हा दोन वर्षांचा पाठ्यक्रम समकक्ष
ठरविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सांख्यिक बांधकाम विभाग
शासन निर्णय क्र.सेप्रनि-१००८/प्र.क्र.५९/आस्थापना-२
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक:- १३ ऑगस्ट, २००८.

- घाचा:- १) शासन अधिसूचना, सा.बां.विभाग, क्र.आरटीआर-१०८९/१२६०/आस्था-२,
दि. १८/६/९८.
२) सा.बां.विभाग आदेश क्र.सेप्रनि-१००७/प्र.क्र.३२/आस्था-२,
दिनांक २६/९/२००७.
३) शासन अधिसूचना, सा.बां.विभाग, क्र.सेप्रनि-१००७/२०६/आस्था-२,
दि. ७/३/२००८.
४) शासन निर्णय, सा.बां.विभाग, क्र.सेप्रनि/१००७/प्र.क्र.३२/आस्था-२,
दिनांक ११/३/२००८.

शासन निर्णय:-

२. सांख्यिक बांधकाम विभागाच्या आस्थापनेवरील ‘स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक’ या पदाचे सेवाप्रवेश नियम शासनाच्या क्र.आरटीआर/१०८९/१२६०/आस्थापना २, दिनांक १८/६/१९९८ अन्वये अधिसूचित करण्यात आले आहेत. सदर अधिसूचनेच्या नियम ३ (ब) (२) मध्ये या पदासाठी विहित केलेली ‘स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक’ हा एक वर्षांचा पाठ्यक्रम ही अर्हता धारण केलेले उमेदवार सदर पाठ्यक्रम बंद झाल्यामुळे उपलब्ध होत नव्हते. म्हणून सेवा प्रवेश नियमांमध्ये, उपरोक्त क्र (३) येथील दि.७/३/२००८ च्या अधिसूचनेद्वारे सदर पदासाठी किमान स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण ही अर्हता किंवा शासनाने वेळोवेळी समतुल्य घोषित केलेली अर्हता, अशी सुधारणा करण्यात आली. त्यानुसार स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक पदासाठी समकक्ष अर्हता ठरविण्याकरिता शासनस्तरावर दि. २६/९/२००७ च्या शासन आदेशान्वये विभागांतर्गत समिती स्थापन करण्यात आली. सदर समितीस व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाने पाठ्यक्रमांची माहिती पुरविली. सदर माहितीची छाननी केल्यानंतर समितीच्या शिफारशीनुसार शासन निर्णय क्र.सेप्रनि/१००७/प्र.क्र.३२/आस्थापना-२, दि.११/३/२००८ अन्वये ‘वास्तुशास्त्रीय आरेखक’ व ‘बांधकाम पर्यवेक्षक’ हे दोन पाठ्यक्रम समकक्ष घोषित करण्यात आले आहेत. तदनंतर, ‘स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक’ या पाठ्यक्रमाशी ‘आरेखक (स्थापत्य)’ हा पाठ्यक्रम समकक्ष आहे किंवा कसे, याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.


३. सदर प्रस्तावाच्या मंदमते व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे आभेप्राय घेऊन ते विभागांतर्गत समितीसमोर छाननीसाठी ठेवण्यात आले होते. सदर समितीने

याबाबत सर्वंकष विचारविनिमय करून, 'आरेखक (स्थापत्य)' हा पौन घर्षाचा पाठ्यक्रम, 'स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक' या पाठ्यक्रमाशी समकक्ष भरण्याबाबत शासनाने शिफारस केली. शासनाने ती शिफारस मान्य केली असून सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या आस्थापनेखालील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक हे पद सरळसेधेने भरण्यासाठी 'आरेखक (स्थापत्य)' हा पौन घर्षाचा पाठ्यक्रम स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक या पाठ्यक्रमाशी समतुल्य मानण्यात यावा, असा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

४. सधर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (www.maharashtra.gov.in) उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००८०८१३१२०९१०००१ असा आहे.

हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,



(को. रा. गिरासे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग,
मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, मुंबई.
सर्व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळे,
किनारी अभियंता, मुंबई.
संचालक, उभयने व उद्याने, मुंबई.
संचालक, विकास विभाग चाळी, वरळी, मुंबई.
प्रशासकीय अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, मर्यादीत, मुंबई.
स्वीय सहाय्यक, सचिव (बांधकामे), सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
स्वीय सहाय्यक, सचिव (रस्ते), सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
महालेखापाल-१, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
महालेखापाल-२, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
कार्यासन, आस्थापना-२ (निवडनस्ती), सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

बांग्मे इंजिनिअरिंग ग्रुप अँड सेंटर, खडकी, पूर्ण
येथील सैनिकी सेवेतील कन्स्ट्रक्शन सुपरवायझर
श्रेणी-१ या पदावरील कामाच्या काराकदीच्या आधारे
देण्यात येणारे प्रमाणपत्र "स्थापत्य अभियांत्रिकी
सहाय्यक" या पाठ्यक्रमाशी समकक्ष ठरविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक-स्थाअस-२००९/प्र.क्र.२९५/आस्था.९

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक- २६ फेब्रुवारी, २०१०

वाचा- १) शासन अधिसूचना, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक-स्थाअनि-२००२/

प्र.क्र.४२५/आस्था-९, दिनांक- २ फेब्रुवारी, २००६

२) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक-स्थाअस-३९०८/

प्र.क्र.२९२/आस्था.९, दिनांक - २३ सप्टेंबर, २००८

३) कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद, वर्धा यांचे पत्र क्रमांक- जिपव/

काअ/बांध/स्था.१/वशि-५८८/०९, दिनांक- ११.०८.२००९

शासन निर्णय :- जिल्हा परिषदांमधील "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक" या पदावरील नियुक्तीकारता
उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ च्या शासन अधिसूचने अन्वये सेवाप्रवेश नियम विहित करण्यात आले आहेत.
सदर अधिसूचनेच्या नियम-२ (१) (ब) (दोन) मध्ये या पदासाठी विहित केलेला "स्थापत्य अभियांत्रिकी
सहाय्यक" हा एक वर्षाचा पाठ्यक्रम ही अर्हता धारण केलेले उमेदवार सदर पाठ्यक्रम बंद झाल्यामुळे
उपलब्ध होत नसल्याने त्या ऐवजी शासनाच्या उपरोक्त संदर्भ क्रमांक २ येथील शासन आदेशान्वये
पूढील पाठ्यक्रम समकक्ष म्हणून घोषित केले आहेत :-

१) किमान स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण ही अर्हता
किंवा शासनाने वेळोवेळी समतुल्य घोषित केलेली अर्हता,

२) आर्किटेक्चरल ड्रॉफ्टस्मन (वास्तुशास्त्रीय आरेखक),

३) कन्स्ट्रक्शन सुपरवायझर (बांधकाम पर्यवेक्षक)

४) आरेखक (स्थापत्य)

२. याबाबत National Council of Training For Vocational Trades
(NCTVT)/National Apprentice Certificate (NAC) द्वारे सैनिकी सेवेतील कन्स्ट्रक्शन
सुपरवायझर पदावरील त्या शाखेतील अनुभव स्थापत्य अभियांत्रिकी मधील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाशी
समकक्ष ठरविण्यात आला असून त्यास केंद्र शासनाच्या श्रम मंत्रालयाच्या पत्र क्रमांक-
DGETC-30018(22)/88-EE I Dated Nov.85 अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.
त्यानुसार National Council of Training For Vocational Trades
(NCTVT)/National Apprentice Certificate (NAC) द्वारे सैनिकी सेवेतील कन्स्ट्रक्शन

- सुपरवायझर पदावरील या शाखेतील अनुभवाच्या आधारे देण्यात येणा-या प्रमाण पत्र धारकांना स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक या पाठ्यक्रमाशी समकक्ष समजण्यास शासन याद्वारे मान्यता देत आहे.
३. हे शासन आदेश उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दिनांक १.१२.२००९ च्या अनौपचारिक संदर्भाने दिलेल्या अभिप्रायांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.
४. सदर शासन निर्णय (www.maharashtra.gov.in) या महाराष्ट्र शासनाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१००२२६१३४२४२००९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने


(प्रकाश हिलेकर)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

विभागीय आयुक्त (सर्व)

जिल्हा परिषदाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व)

अवर सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

अवर सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

अवर सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

सर्व कार्यासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

निवड नस्ती (आस्था.०९), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक (वर्ग-३)
संवर्गाची पदे नामनिर्देशनाने भरतांना उच्च
शैक्षणिक अर्हता विचारात घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: नियुक्ती-३४१५/प्र.क्र.१५६/आस्था-१०

२५, बांधकाम भवन, मझबान पथ

फोर्ट, मुंबई-४०० ००९.

तारीख: ३ डिसेंबर, २०१५.

वाचा :-

- १) शासन अधिसूचना क्रमांक: स्थाअनि-२००२/प्र.क्र.४२५/आस्था-९, दि.२ फेब्रुवारी, २००६
- २) शासन निर्णय क्रमांक: स्थाअस-३९०८/प्र.क्र.६८/आस्था-९, दि.२७ मे, २००८
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: स्थाअस-३९०८/प्र.क्र.२९२/आस्था-९, दि.२३ सप्टेंबर, २००८

परिपत्रक:-

ग्रामविकास विभागाच्या दिनांक २ फेब्रुवारी, २००६ च्या अधिसूचनेन्वये स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक पदाचे सेवाप्रवेश नियम निश्चित करण्यात आले असून त्यानुसार नामनिर्देशनाने सदर पद भरण्यासाठी "स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण" ही शैक्षणिक अर्हता या पदासाठी निश्चित करण्यात आली आहे. त्यानंतर या विभागाच्या दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये खालील ५ पाठ्यक्रम या पदासाठी समकक्ष म्हणून घोषित करण्यात आले आहेत.

१. किमान स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण ही अर्हता किंवा शासनाने वेळोवेळी समतुल्य घोषित केलेली अर्हता,
२. आर्किटेक्चरल ड्राफ्ट्समन (वास्तुशास्त्रीय आरेखक),
३. कन्स्ट्रक्शन सुपरवायझर (बांधकाम पर्यवेक्षक),
४. आरेखक (स्थापत्य),
५. सैनिकी सेवेतील कन्स्ट्रक्शन सुपरवायझर अनुभवाचे प्रमाणपत्र

२. स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक सरळ सेवा भरतीसाठी अभियांत्रिकी मधील पदविका धारक/पदवीधारक/पदव्युत्तर अशी उच्च शैक्षणिक अर्हता प्राप्त असलेले उमेदवारही अर्ज करतात. त्यामुळे वर नमूद ५ शैक्षणिक अर्हतांव्यतिरिक्त उच्च शैक्षणिक अर्हता असलेले उमेदवार पात्र ठरल्यास त्यांची निवड करता येईल किंवा कसे याबाबत मार्गदर्शन करण्याची काही जिल्हा परिषदांनी विनंती केली होती.

३. या विभागाच्या दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये किमान स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकाची एक वर्ष मुदतीची पाठ्यक्रम परीक्षा उत्तीर्ण ही अर्हता किंवा शासनाने वेळोवेळी समतुल्य घोषित केलेली अर्हता, स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक या पदासाठी निश्चित करण्यात आलेली आहे. सदर अर्हता ही किमान अर्हता असल्याने, त्यापेक्षा जास्त/उच्च अर्हता असणारे उमेदवार या पदासाठी अर्ज करण्यास पात्र ठरतात. स्थापत्य अभियांत्रिकी संबंधातील उच्च अर्हता प्राप्त पदविका धारक/पदवीधारकांचेही अर्ज भरती प्रक्रिया करतांना स्वीकारावे लागतील. सबब, स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक पदावर सरळसेवेने नियुक्तीसाठी स्थापत्य अभियांत्रिकी मधील पदविका धारक/पदवीधारक/पदव्युत्तर अशी उच्च शैक्षणिक अर्हता प्राप्त असलेले उमेदवारही पात्र ठरतात.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१२१०१६१२२०४३२० असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Priyadarshan
S Kamble**

Digitally signed by Priyadarshan S Kamble
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra,
ou=UNDER SECRETARY, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
2.5.4.20=f18890edb030995db4323c71a3bdecddde9
4daa5425bbe713b2e2a5b7d6fa779,
cn=Priyadarshan S Kamble
Date: 2015.12.15 15:57:20 +05'30'

प्रि.शं.कांबळे

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. विभागीय आयुक्त, सर्व विभाग,
२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदा,
३. उप आयुक्त आस्थापना, विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, (सर्व विभाग),
४. कार्यकारी अभियंता (वांधकाम), सर्व जिल्हा परिषदा,
५. निवड नस्ती आस्था-१०.

MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL

NAGPUR BENCH NAGPUR

ORIGINAL APPLICATION NO. 904/2012.

Miss Saroj Babarao Kamble,
Aged about 30 years, Occ : Service,
R/o 26, Vrundavan Society,
Shrikrishna Nagar, Darwha Road,
Yavatmal.

Applicant.

Versus

1) The State of Maharashtra
through its Secretary,
Department of Irrigation,
Mantralaya, Mumbai-32.

2) The Superintending Engineer and
Zonal Officer, Vigilance Cell,
Water Conservation Deptt. Amravati.

Respondents

Shri S. N. Gaikwad, Advocate for the applicant.

Shri A.P. Sadavarte, P.O. for respondents.

ORIGINAL APPLICATION NO. 933/2012.

Miss Sheetal Ramdas Jadhav,
Aged about 28 years, Occ : Service,
R/o Pradhanmatri Gram Sadak Yojana,
In front of Akashwani Bhavan,
Z.P. Karmachari Bhavan, Campus, Akola.

Applicant.

Versus

1) The State of Maharashtra
through its Secretary,
Department of Irrigation,
Mantralaya, Mumbai-32.

- 2) The Superintending Engineer and
Zonal Officer, Vigilance Cell,
Water Conservation Deptt. Amravati.

Respondents

Shri ~~V.B. Rathod~~ Advocate for the applicant.
Shri A.P. Sadavarte, P.O. for respondents.

ORIGINAL APPLICATION NO. 940/2012.

✓ Ku. Vidya Arun Tikte,
Aged about 25 years, Occ : Nil,
R/o Pathrut, Tq. Bhoom,
District Osmanabad.

Applicant.

Versus

- 1) The State of Maharashtra
through its Secretary,
Department of Water Resources,
Mantralaya, Mumbai-32.
- 2) The Superintending Engineer and
Circle Officer, Vigilance Unit, Amravati Circle,
Water Resources Deptt.,
Shivaji Nagar, Amravati.
3. The Executive Engineer,
Minor Irrigation Department, Buldhana.
4. The Superintending Engineer,
Irrigation Project Division,
Opp. Ganpati Mandir,
Tata Ground, Buldhana.

Respondents

Shri P.D. Meghe, Advocate for the applicant.
Shri A.P. Sadavarte, P.O. for respondents.

Coram:- B. Majumdar, Vice-Chairman and
S.S.Hingne, Member (J).

Dated:- ^{28th} 22nd April 2016.

ORDER

Per: Vice-Chairman

The applicants in these O.As have approached the Tribunal with the common grievance that their services as Civil Engineering Assistants (C.E.As) have been terminated as they were not found qualified as per the Recruitment Rules.

2. The applicants all hold the Certificate of Construction Supervisor issued by the Maharashtra State Board of Vocational Examination. The Recruitment Rules for the post of C.E.A., Group-C in the Irrigation Department were notified under Article 309 of the Constitution on 26.2.2002. Rule 3 (b) deals with the condition of eligibility for appointment through nomination and it is specified that a candidate is required to have passed the one year C.E.As' course conducted by the Government Technical Institute of the Government Department of Technical Education. On 26.5.2010, these rules were further amended and it was specified that the candidates holding any of the following qualifications will be eligible:

- (A) Civil Engineering Assistant's one year course conducted by the Government Technical Institute of the Technical Education Department of the Government; or
- (B) Two years Draftsman (Civil) course of Industrial Training Institute; or
- (C) Two years Surveyors course of Industrial Training Institute; or
- (D) Civil Engineering Contracting Course of Industrial Training Institute; or
- (E) Degree or Diploma in Civil Engineering Or equivalent qualification thereto.

3. There were further amendments to these rules on 25.7.2012. As per ~~this~~ ^{these} amendment, the following qualifications were prescribed replacing the qualifications as above:

- (b) One year's Diploma course for C.E.A. conducted by the Government Technical Institute of the Government Department of Technical Education or
A Degree or Diploma in civil engineering or its equivalent.

4. On 13.1.2012, the Chief Engineer, Irrigation Department, Amravati and President, Regional Selection Committee, Amravati alongwith the Superintending Engineer, Vigilance Cell, Amravati and Member Secretary of the Selection Committee (R.2) issued an

advertisement for 283 posts of C.E.As. The minimum qualification prescribed as per the advertisement is the same as in the amendment rules of 25.7.2012 as above. On 29.10.2012, the applicants came to be appointed as C.E.A. On 9.11.2012, their services came to be terminated on the ground that the one year's certificate of Construction Supervisor held by them does not fulfill the eligibility conditions of recruitment for the post of C.E.A. in the Water Conservation Department. The applicants have challenged the legality of this order.

5. The applicants submit that the certificate of Construction Supervisor held by them is equivalent to the course of C.E.A. as per the letter dated 17.3.2006 issued by the Department of Higher and Technical Education to the Superintending Engineer, P.W.D. Circle, Amravati (P.56 of the P.B.) wherein it is stated that the certificate of Construction Supervisor is equivalent to the course of C.E.A. and hence holders of such a certificate can be absorbed in the post of C.E.A. As per G.R. dated 11.3.2008 issued by the Government in P.W.D. for appointment to the post of C.E.A. in P.W.D., the certificate of Construction Supervisor is declared to be equivalent to the course of C.E.A. As per the G.R. of 23.9.2008 issued by the Department of Rural Development and Water Conservation, the certificate of Construction Supervisor is declared as equivalent to the course of C.E.A. for appointment to the post in Zilla Parishad. The applicants

Construction Supervisor did not possess the requisite qualification for the post of C.E.A., their services were terminated.

7. Shri S.N. Gaikwad, the learned counsel for the applicants in O.A. Nos. 904 and 933 of 2012 and Shri P.D. Meghe, the learned counsel for the applicant in O.A. No. 940 of 2012 in their submissions basically reiterated what the applicants have averred in the O.As.

8. Shri A.P. Sadavarte, the learned P.O. vehemently opposed the O.As by ^{submitting} submitting that the Water Resources Department had taken a clear and conscious decision that the certificate of Construction Supervisor cannot be deemed to be equivalent to a Degree or Diploma in Civil Engineering for the post of C.E.A. in the Water Resources Department. The applicant has relied ^{on} various decisions taken in respect of the post of C.E.A. in Zilla Parishad and P.W.D. where the nature of work and requirement of the post of C.E.A. are quite different. He relied upon the notings in the file of the Government in Water Resources Department (Annexure R.5 in O.A. No.904/2012). The Government had obtained the views of the Chief Engineers and the Superintending Engineers working all over the State in the Water Resources Department on this issue. Keeping in view the general view of the experts from the field that the certificate course in Construction Supervisor cannot be deemed to be equivalent

1007 to a Degree / Diploma in civil engineering, had ^{was taken} taken a decision at the level of the Secretary to the Government that the said course cannot be deemed to be equivalent to a Degree / Diploma in civil engineering. He submitted that at no time in the past the Water Resources Department had taken any decision to grant any equivalence to the above certificate for the purpose of qualifying for the post of C.E.A. As the applicants do not fulfill the eligibility condition of the 2002 amended recruitment rules, they ^{were} found to have been wrongly appointed and hence their services were terminated. In regard to the issue that no show cause notices were issued to the applicants prior to their termination, the learned P.O. submitted that the termination orders were issued within less than two months of appointment and hence there was no need to issue any such notice prior to termination. He further submitted that the applicants have only been granted temporary appointments and were not confirmed in service. In terms of Rule 5 of the Maharashtra Civil Services (Discipline and Appeal) Rules, 1979. Explanation No. Viii (b), their termination on the ground unconnected with their conduct does not amount to penalty and hence for their removal proceedings under Rule 8 of the Discipline and Appeal Rules are not required to be followed.

9. We find that the qualifications for the post of C.E.A. as specified in the advertisement are as per the amended rules dated 25.7.2012 which specify the requirement to be one year's course for C.E.A. conducted by the Government Technical Institute or a Degree / Diploma in civil engineering or its equivalent. It is the applicants' submission that the one year certificate course in Construction Supervisor that they hold is equivalent to the above course for C.E.A. For this, as we have seen earlier, the applicants rely on the following:

- (a) Communication dated 17.3.2006 from the Government in Higher and Technical Education addressed to the Superintending Engineer, PWD Circle, Nagpur.
- (b) G.R. dated 11.3.2008 of the PWD.
- (c) G.R. of 23.9.2008 issued by Department of Rural Development and Water Conservation.
- (d) G.R. dated 28.9.2012 of the Department of Higher and Technical Education.

As we have already stated, these G.Rs relate to the issue of equivalence of the certificate of Construction Supervisor with the one year course in C.E.A. so far as the post of C.E.A. in the P.W.D. and Zilla Parishad are concerned. The applicants could not produce any document to demonstrate that a similar decision was taken by the Government for the post of C.E.A. in the Water Resources Department.

10. The learned P.O., on the other hand, has drawn our attention to the notings in the file of the Government in Water Resources Department (Annexure R.5 in O.A. 904/2012). Perusal of these noting reveals that the Secretary, Water Resources Department, after taking into consideration the majority view of the Chief Engineers and the Superintending Engineers took a decision that for the Water Resources Department, the certificate course in Construction Supervisor cannot be deemed to be equivalent to that for the course of C.E.As. We are of the view that granting of equivalence between different qualifications ^{is} as a technical matter which is best left to the Government to decide and the Tribunal should avoid entering into the area. As the Government has taken a consensus decision not to treat the one year course in Construction Supervisor as equivalent to that for the C.E.As, we find no reason to interfere in the matter.

11. As regards the termination of the applicants without issuing any notice, the learned P.O. has stated that as the applicants were terminated within less than two months of the appointment, it was not necessary to issue any such notice prior to termination. He has also relied on the Explanation VIII (b) under Rule 5 of the MCS (D&A) Rules, 1979 wherein it is stated that termination of service of a temporary Government servant on the ground unconnected with his conduct does not amount to penalty and hence the proceedings laid

down as per rule 8 in case of major penalty like termination is not required to be followed. The learned P.O. has stated that this provision is applicable to the applicants as they were temporary employees and were not confirmed as yet.

12. In Basudeo Tewari V/s Sido Kanhu University and others [1998 (8) SCC 194], the petitioner was appointed as Lecturer in 1986. On being found that his appointment was irregular, his services were terminated in 1993. Hon'ble the Supreme Court had held that the termination could not have been done without serving a notice on the employee.

13. In Rajendra Vitthalrao Sambhe V/s Zilla Parishad and one another, (in W.P. No. 2626/2012 decided on 16.4.2013), the petitioner was appointed as a Shikshan Sevak in 2006 and was terminated from service in 2010, as his appointment was based on a false certificate of being an ex-serviceman. Hon'ble the High Court, relying on Basudeo Tewari held that the termination could not have taken place without granting any opportunity to the petitioner to defend himself, as the same is violative of the principles of *audi alteram partem*.

14. Hence, in view of the clearly laid down law that no employee can be terminated from service without complying with the principles of natural justice, i.e., by granting him an opportunity to

defend himself, we hold that even if the applicants were found not to be qualified for the post as per the recruitment rules, the respondents could not have terminated their services without at least issuing them show cause notices and an opportunity to be heard.

15. We therefore hold that the impugned orders of termination are not legally tenable. Hence, the O.As stand disposed of in the following terms:

(a) The O.As are partly allowed.

(b) The impugned orders of termination dated 9.11.2012 are quashed and set aside.

(c) The respondents are directed to reinstate the applicants to the post of Civil Engineering Assistants.

(d) The applicants will not be entitled to any wages for the period for which they were out of service.

However, they will be entitled to the benefit of continuity in service from the date of their original appointment.

(e) The respondents are at liberty to take appropriate action with regard to the applicants' ^{termination} ~~continuity~~ in service as per the provisions of M.C.S. (D & A) Rules, 1979.

(f) There shall be no order as to costs.

True Copy

S. J. Galwan 16/11/2016
Assistant Registrar
Maharashtra Administrative Tribunal
Nagpur